

Meebrengen van zwurf- en asiëldieren uit andere landen: niet doen

- Mensen moeten bij voorkeur geen dieren meenemen uit vakantie landen.
- Zwerfdieren uit het buitenland dragen vaak infectieziekten bij zich, die soms pas op latere leeftijd tot uiting komen. Sommige ziekteverwekkers zijn tevens een zoönose en dus op mensen overdraagbaar.
- Meebrengen van zwerfdieren naar Nederland zorgt niet voor een structurele oplossing ter plaatse.

Aanleiding

Veel vakantiegangers worden op hun vakantiebestemming geconfronteerd met zwerfdieren. Een bekend voorbeeld hiervan is de grote hoeveelheid zwervhonden in Zuid-Europa. Deze dieren komen na het ren- en jachtseizoen op straat terecht en leven vervolgens een zwervend bestaan. Sommige mensen besluiten een of meerdere van deze dieren mee te nemen naar Nederland, om zo het dier een beter bestaan te kunnen geven. Ook organisaties zijn in toenemende mate betrokken bij het importeren van zwerfdieren naar onder meer Nederland en België. Het aantal betrokken organisaties is in de periode tussen 2009 en 2020 toegenomen van 65 naar meer dan 200 organisaties [1]. Doormiddel van diverse adoptieprogramma's plaatsen zij deze dieren bij adoptiegezinnen. In 2013 zijn er in totaal 8.670 zwervhonden via stichtingen en organisaties geïmporteerd. Er zijn geen gegevens bekend over de import van zwervkatten [2]. De reden om deel te nemen aan een adoptieprogramma of zelf een dier te importeren is veelal gebaseerd op emoties. Desondanks kan het importeren van deze dieren ook negatieve gevolgen hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het importeren van bepaalde infectieziekten (schadelijk voor mens en dier) en de veelal slechte socialisatie en de daarmee gepaard gaande gedragsproblemen van de te importeren dieren.

Standpunt KNMvD

De KNMvD is van mening dat men het beste geen zwurf- of asiëldieren uit het buitenland mee naar huis kan nemen. Dieren uit onder andere Zuid-Europa dragen vaak infectieziekten bij zich, die zij mee nemen naar Nederland. Enkele van deze infectieziekten vormen een risico voor de volksgezondheid. Daarnaast zijn deze dieren vaak slecht gesocialiseerd. Als men desondanks graag iets wil doen voor deze zwurf- en asiëldieren kan men bijvoorbeeld geld of voeding schenken aan de lokale dierenbeschermingsorganisatie. Deze organisaties maken gebruik van castratieprogramma's, waardoor de problematiek ter plaatse wordt aangepakt.

Overwegingen

Wetgeving

Voor het importeren van honden, katten en fretten moet het dier tenminste 21 dagen voor vertrek uit het land van herkomst gevaccineerd worden tegen rabiës (hondsdolheid) en moet het dier ouder zijn dan 15 weken. Daarnaast moeten deze dieren beschikken over een dierenpaspoort en moeten deze dieren gechipt zijn. Ook is er voor import door stichtingen per opvangadres een gezondheidscertificaat vereist. Het probleem bij de export van (zwurf)dieren is dat mensen bij voorkeur een zeer jong dier

Voor vragen over dit standpunt kunt u contact opnemen met de afdeling Communicatie van de KNMvD, bereikbaar via 06-22996097.

(jonger dan 4 maanden) kopen. Het gevolg is dat sommige exporteurs samen met de lokale dierenartsen de geboortedata en/of vaccinatiestickers in de paspoorten van de te exporteren dieren vervalsen, om de dieren zo op een jongere leeftijd dan 15 weken te kunnen exporteren.

Infectierisico

Dieren die afkomstig zijn uit het buitenland dragen vaak infectieziekten bij zich die schadelijk zijn voor mens en dier. Voorbeelden van dergelijke ziekten zijn honden zijn babesiose en ehrlichiose. Deze ziekten worden overgebracht door teken die tegenwoordig ook in Nederland en België voorkomen, waardoor verspreiding van de ziekte ook hier kan plaatsvinden [3]–[5]. Om import van dergelijke ziekten, en verdere verspreiding te voorkomen, is het belangrijk te weten dat de dieren vrij zijn deze ziekten voordat deze dieren worden geïmporteerd. In de meeste gevallen wordt er vooraf niet gekeken naar de aanwezigheid van deze ziekteverwekkers of kan niet met zekerheid vastgesteld worden of ze de ziekte al dan niet bij zich dragen. Pas bij aankomst in Nederland wordt duidelijk dat de dieren drager zijn van een ziekteverwekker. Deze dieren zijn vervolgens vaak lastig te behandelen met alle gevolgen voor de gezondheid en het welzijn van het dier van dien.

Zoönosen

Sommigen ziekteverwekkers die bij buitenlandse zwurf- en asioldieren voorkomen, kunnen op de mens worden overgedragen. Dergelijke ziekten worden ook wel zoönosen genoemd. Een bekend voorbeeld is rabiës (hondsdolheid), dat bij veel verschillende diersoorten voor kan komen. Wereldwijd overlijden er jaarlijks 59.000 mensen aan rabiës en worden er 29 miljoen mensen gevaccineerd tegen rabiës na een beet met een hond [6]. In Nederland komt de ziekte zeer weinig voor. In 2008 is rabiës voor het laatst bij een hond in Nederland vastgesteld [7]. Deze ziekte heeft een dodelijke afloop voor zowel mens als dier. In 2019 is een Noor overleden ten gevolge van een rabiësinfectie [8]. De aanwezigheid van een zoönose bij een huisdier hoeft niet in alle gevallen direct zichtbaar te zijn. Dit komt soms pas op een later moment aan de oppervlakte, terwijl ze in de tussentijd al wel besmettelijk kunnen zijn.

Slechte socialisatie

Zwurf- en asioldieren uit vakantielanden zijn vaak slecht gesocialiseerd. Bij aankomst in Nederland blijken deze dieren vaak niet zindelijk te zijn, slecht te luisteren of angstig gedrag te vertonen. Deze dieren worden daarom dikwijls al korte tijd na aankomst in Nederland of België naar een asiel gebracht.

Verantwoord huisdierenbezit

Ondanks dat de intenties van mensen om een dier te adopteren goed zijn, mag het 'redden van een zielig dier' niet een primaire reden zijn voor het adopteren van een dier. In het kader van 'verantwoord huisdierenbezit' mag van een potentieel huisdiereigenaar worden verwacht goed te hebben nagedacht over de aanschaf van het dier, zich bewust is van de verantwoordelijkheden die het eigenaarschap met zich mee brengt en dat er op basis van deugdelijke informatiebronnen een dier wordt uitgezocht dat past bij de thuissituatie. Bij de adoptie van een buitenlands zwurfdier daarentegen wordt vaak uit emotionele impuls gekozen het dier mee naar Nederland te nemen. Dergelijke impulsaankopen/-reacties moeten te allen tijde worden afgewezen.

Geen oplossing van het probleem

Het weghalen van een zwurf- of asioldier uit een slechte situatie, kan een positieve invloed hebben op de gezondheid en het welzijn van het individuele dier. Echter, het importeren van deze dieren biedt geen oplossing voor de oorzaak van het probleem. Zolang de honden ter plaatse zich blijven

voortplanten en de lokale bevolking de dieren niet verzorgt, zullen er altijd verwaarloosde zwerfdieren worden aangetroffen op deze locaties. Het verdient dan ook de voorkeur de oorzaak van het probleem aan te pakken. Door organisaties te steunen die betrokken zijn bij de verzorging en neutralisatie van deze dieren, kan de oorzaak van het zwerf- en asiëldierenprobleem ter plekke een halt toe worden geroepen.

Literatuur

- [1] Citaverde college, Dibevo, Dierenbescherming, Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde, en Raad van Beheer, 'Fairdog: Een sectorbrede samenwerking om te komen tot een stabiel aanbod van sociale en gezonde honden in Nederland', jan. 2020.
- [2] HAS Hogeschool en Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht, 'Feiten en cijfers Gezelschapsdierensector 2015', aug. 2015. Geraadpleegd: sep. 23, 2020. [Online].
- [3] L. Solano-Gallego, Á. Sainz, X. Roura, A. Estrada-Peña, en G. Miró, 'A review of canine babesiosis: the European perspective', *Parasites Vectors*, vol. 9, nr. 1, p. 336, dec. 2016, doi: 10.1186/s13071-016-1596-0.
- [4] Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren, 'Dierziekten in het buitenland'. <https://www.licg.nl/dierziekten-in-het-buitenland/> (geraadpleegd sep. 23, 2020).
- [5] Á. Sainz *e.a.*, 'Guideline for veterinary practitioners on canine ehrlichiosis and anaplasmosis in Europe', *Parasit Vectors*, vol. 8, nr. 1, p. 75, 2015, doi: 10.1186/s13071-015-0649-0.
- [6] World Health Organization, 'Rabies, key facts', sep. 29, 2020. www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/rabies.
- [7] Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren, 'Hondsdolheid (Rabiës)'. <https://www.licg.nl/hondsdolheid-rabi%C3%ABs/> (geraadpleegd sep. 23, 2020).
- [8] W. Houten, 'Noorse vrouw (24) overleden aan rabiës door beet puppy, familie wil verplichte vaccinatie', *Algemeen Dagblad*, mei 10, 2019.